

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра менеджменту та публічного управління

СИЛАБУС

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА/
 FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE**

Інформація про викладача	
Викладач	Ковтун Едуард Олександрович
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент
Адреса кафедри	м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 25, ауд. 401
Контактний телефон	(0432) 55-04-37
E-mail:	e.kovtun@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	https://m.vtei.edu.ua/enrol/index.php?id=480
Консультації	понеділок 12:00-15:00 четвер 10:00-15:00, 4 корпус, ауд.401
Інформація про дисципліну	
Освітній ступінь	бакалавр
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Навчальний рік	2024/2025
Семестр	6
Факультет	Торгівлі, маркетингу та сфери обслуговування
Курс	3
Групи	ПТБТ-31д
Анотація курсу	Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» спрямована на оволодіння студентами теоретичними знаннями з проблематики оптимального поєднання економічної, правової та менеджерської освіти, що дає змогу випускникам моделювати ринкові ситуації та розробляти стратегії виходу на зовнішній ринок, приймати і виконувати управлінські рішення у сфері зовнішньоекономічної діяльності, пов'язані з плануванням, організацією, реалізацією зовнішньоекономічних операцій, формуванням стратегій розвитку підприємств
Мова викладання	українська
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма (ОП)	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
Перелік фахових	СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності

компетентностей (ФК)	підприємницьких, торговельних і біржових структур
Перелік програмних результатів навчання (ПРН)	ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм
Пререквізити дисципліни (що треба знати, з чим ознайомитися студенту перед вивченням дисципліни)	Базові знання з мікроекономіки, макроекономіки, міжнародних економічних відносин, прийняття та виконання управлінських рішень.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

	Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	Бальна оцінка	
		Усього годин / кредитів	з них				
			лекції	практичні/ лабораторні заняття			самостійна робота студентів
Тематичний план (схема вивчення курсу)	Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, метод, зміст та завдання дисципліни	8	2	2	4	РПЗ, УД, КТ	5
	Тема 2. Основні напрями і показники розвитку ЗЕД в Україні	8	2	2	4	П, УД, КТ	5
	Тема 3. Форми виходу підприємства на зовнішні ринку	8	2	2	4	К, В, П	5
	Тема 4. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	2	2	4	КТ, РПЗ, УД	5
	Тема 5. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	РЗ, П, В	5
	Тема 6. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД	8	2	2	4	К, П, В	5
	Тема 7. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	8	2	2	4	РПЗ, УД, Т	5
	Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД	8	2	2	4	РЗ, В, П	5
	Тема 9. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	2	2	4	К, П, КТ	5
	Тема 10. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	7	2	2	3	РПЗ, Д, В	5
	Тема 11. Компенсаційна торгівля у сфері ЗЕД	8	2	2	4	К, В, П	5

Тема 12. Структура і зміст зовнішньоекономічних контактів.	8	2	2	4	УД, РПЗ, КТ	5
Тема 13. Ціноутворення в ЗЕД підприємства	10	2	2	6	РЗ, П, В	5
Тема 14. ЗЕД підприємств на території вільних економічних зон	12	4	4	4	К, Т, П	5
Тема 15. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	12	4	4	4	В, РПЗ, П	5
Тема 16. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	12	4	4	4	УД, К, КТ	5
Тема 17. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	12	4	4	4	П, РПЗ, В	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом за семестр	180/6	42	42	96		100
Підсумковий контроль – екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання

Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах:

В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал.
РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали.
УД – участь у дискусії – 2 бали.
КТ – комп’ютерне тестування – 1 бал.
Т – тестування – 1 бал.
РЗ – розв’язування задач – 2 бали.
К – кейс-стаді – 2 бали.
РМГ – робота в малих групах – 1 бал.
Д – доповідь – 2 бали.
П – презентація – 2 бали.
ІЗ – індивідуальні завдання – 15 балів (курси на платформі Prometheus, EdEra, Дія. Освіта або на інших сервісах – 5 балів; участь у наукових заходах – 10 балів).
Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів.

Основні літературні та інформаційні джерела

1. Kovtun, E., Tanasiichuk, A., Kovalchuk, S., Nepochatenko, O., Froter, O., & Abdullaieva, A. (2023). International Marketing Strategies for Sustainable Development of Enterprises. *European Journal of Sustainable Development*, 12(4), 513.
2. Kovtun, E., Tanasiichuk, A., Kovalchuk, S., Sokoliuk, S., Dodon, O., Sakun, H., & Serebnytska, L. (2024). International Business Strategy: Ensuring Enterprise Stability Amidst Turmoil. *European Journal of Sustainable Development*, 13(2), 278.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освіт. програмою «Менеджмент міжнародного бізнесу» спец. 073 Менеджмент / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: А. Р.Дунська, Г. П. Жалдак, В. Ю. Бондар. – Електрон. текст. дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024.
4. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В.В. Рокоча, В.Г. Алькема. В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.], за наук. ред. В.В. Рокочої. - К. : Університет економіки та права "КРОК", 2022.

Політика дисципліни	
Організація навчання	Організація навчання відбувається відповідно до Положення про організацію навчального процесу здобувачів вищої освіти у ВТЕІ ДТЕУ. Навчання відбувається шляхом відвідування лекційних та практичних занять, з опрацюванням основного та додаткового матеріалу, а також самостійної роботи здобувача. Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчального процесу.
Відпрацювання пропусків занять	За об'єктивних причин (наприклад, воєнний стан, міжнародне стажування, участь в проекті, хвороба) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та деканатом.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти.
Інші складові політики дисципліни	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток softs kills (м'яких навичок), а саме розвиток лідерських якостей, ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту та публічного управління, протокол № 11 від 16.12.2024 р.

Науково-педагогічний працівник



Едуард КОВТУН

Завідувач кафедри



Наталя МАХНАЧОВА

**ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT)

Кафедра економічної кібернетики та інформаційних систем

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова вченої ради

27.03.2023

протокол № 3, п. 5

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ від 27.03.2023 № 39

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА
FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE**

РОБОЧА ПРОГРАМА

Ступінь вищої освіти	«бакалавр» /	«bachelor»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування» /	«Management and administration»
Спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» /	«Business, Trade and Exchange Activities»
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» /	«Business, Trade and Exchange Activities»

Розробник: Семенюк Ірина, кандидат економічних наук

Гарант освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
– Тернова Алла, кандидат технічних наук, доцент

Обговорено та схвалено на засіданні кафедри менеджменту та адміністрування від 06.03.2023, протокол № 04;
на засіданні вченої ради факультету економіки, менеджменту та права від 16.03.2023, протокол № 03.

Рецензенти:

внутрішній рецензент: Ковтун Е.О, кандидат економічних наук, доцент
зовнішній стейкхолдер: Кузьмінець Г.М., директор ТОВ «Обрій-2000»

Редактор: Фатєєва Т.
Комп'ютерна верстка: Тимошук М.

Підп. до друку 05.04.2023. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк ксероксний. Ум. друк. арк. 1,92.
Обл.-вид. арк. 1,07. Тираж 2. Зам. № 78.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

Метою навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є формування комплексу професійної компетентності у здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» щодо теоретичних основ процесу зовнішньоекономічної діяльності вітчизняними підприємствами, а також формування практичних навичок та вміння визначати та аналізувати перспективні напрямки та проблеми реалізації експортно-імпортних операцій, використовувати сучасні методи статистичного та стратегічного аналізу.

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для освітньої програми

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для освітньої програми «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є формування комплексу компетентностей:

- інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов:

- загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

- спеціальні (фахові) компетентності:

СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур

Програмні результати навчання здобувачів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» полягають:

2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів

19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм

Міждисциплінарні зв'язки: програма упорядкована відповідно до анотації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів, базується на вивченні таких нормативних дисциплін, як «Економічна теорія», «Менеджмент», «Правознавство».

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Рівні компетентності	За шкалою ДТЕУ	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90-100	Має обґрунтовані та всебічні знання з дисципліни, вміє узагальнювати та систематизувати набуті знання; самостійно знаходить джерела інформації та працює з ними; проводить власні дослідження, може використовувати набуті знання та вміння при розв'язанні задач.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89	Володіє навчальним матеріалом, вміє зіставляти та узагальнювати, виявляє творчий інтерес до предмету, виконує завдання з повним поясненням та обґрунтуванням, але допускає незначні помилки; може усвідомити нові для нього факти, ідеї.
	75-81	Володіє визначеним програмою навчальним матеріалом; розв'язує завдання, передбачені програмою, з частковим поясненням.
Елементарний (репродуктивний)	69-74	Володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні; може самостійно розв'язати та пояснити розв'язання завдання.
	60-68	Ознайомлений з навчальним матеріалом, відтворює його на репродуктивному рівні; виконує елементарні завдання за зразком або відомим алгоритмом.
Низький (фрагментарний)	35-59	Ознайомлений та відтворює навчальний матеріал на рівні окремих фактів та фрагментів матеріалу; під керівництвом викладача виконує елементарні завдання.
	1-34	Ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання та відтворення окремих фактів.

Здобувачі вищої освіти, які повністю виконали програму дисципліни та набрали достатню кількість балів, отримують підсумкову оцінку без опитування чи виконання екзаменаційного завдання (згідно з Положенням Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти №12 від 07.02.2022).

У разі, якщо здобувач вищої освіти бажає поліпшити свою оцінку, або не набрав 75 балів, він складає екзамен з усієї програми навчальної дисципліни у вигляді письмового опитування знань згідно завдань встановленого зразка.

Результат виконання екзаменаційних завдань оцінюється з урахуванням результатів у співвідношенні 80:20, де 80 – максимальна оцінка за виконання екзаменаційного завдання, 20 – результат поточної успішності відповідно до шкали переводу поточної роботи для врахування її при підсумковій оцінці.

Здобувач вищої освіти, який не погоджується з оцінкою, отриманою під час підсумкового (семестрового) контролю, має право звернутися із проханням переглянути оцінку, одержану на екзамені (згідно Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів №32 від 07.02.2022).

Обсяг дисципліни в кредитах та його розподіл (тематичний план)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (лабораторні) заняття	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, метод, зміст та завдання дисципліни	10	2	2	6	УО, Т, СУН
Тема 2. Основні напрями і показники розвитку ЗЕД в Україні	10	2	2	6	Т, ПО
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	10	2	2	6	Т, СЗ
Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	13	4	4	5	Т, НД
Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері ЗЕД	10	2	2	6	Т, УО, ПП
Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	2	2	6	Т, СЗ
Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	10	2	2	6	Т, СЗ
Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування ЗЕД	14	4	4	6	Т, ПО, СЗ
Тема 9. Форми виходу підприємства на зовнішній ринок	10	2	2	6	УО, Т
Тема 10. Ціноутворення в зовнішньоекономічній діяльності підприємства	10	2	2	6	Т, УО, СЗ
Тема 11. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	13	4	4	5	Т, СЗ
Тема 12. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	10	2	2	6	УО, Т
Тема 13. Зустрічна торгівля у зовнішньоекономічній діяльності	9	2	2	5	Т, ПП

Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	13	4	4	5	Т, УО, НД
Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування	10	2	2	6	Т, ПО, СЗ
Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	9	2	2	5	Т, УО
Тема 17. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон	9	2	2	5	Т, СЗ, СУН
Разом	180/6	42	42	96	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні позначення: УО – усне опитування; ПО – письмове опитування; Т – тестування; СЗ – ситуаційне завдання; НД – наукова доповідь; ПП – підготовка презентації; СУН – система управління навчанням MOODLE

II. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст дисципліни (теми програми)

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, зміст та завдання дисципліни

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Функції зовнішньоекономічної сфери. Напрямки впливу зовнішньоекономічного чинника на національну економіку. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види та форми зовнішньоекономічної діяльності.

Принципи та передумови розвитку ЗЕД. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін. Актуальність та практична спрямованість дисципліни, її структура і послідовність.

Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Зовнішньоекономічна політика держави. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні.

Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України.

Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектору країни: абсолютні (обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу; торговельне сальдо, генеральна торгівля), відносні (індекси динаміки експорту та імпорту, коефіцієнт покриття імпорту експортом, індекс концентрації експорту, індекс «умов торгівлі», індекс імпортової залежності країни, індекс чистої торгівлі), показники структури (індекс диверсифікації експорту/імпорту, частка продукції обробної промисловості в загальному обсязі експорту продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту); показники інтенсивності та ефективності зовнішньоекономічних зв'язків країни.

Платіжний баланс України, його структура та характеристика.

Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Характеристика системи регулювання ЗЕД: принципи, цілі, методи. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Національне та наднаціональне регулювання ЗЕД.

Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні та їх компетенції. Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання ЗЕД. Недержавні органи регулювання ЗЕД: торгово-промислові палати, фондові та валютні біржі.

Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання ЗЕД. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання. Органи доходів і зборів України: задачі, функції, структура. Види й методи здійснення митного контролю.

Характеристика митних режимів: експорту, імпорту, реекспорту, реімпорту, транзиту, тимчасового ввезення, тимчасового вивезення, митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території, переробки за межами митної території, знищення і руйнування, відмови на користь держави.

Товарна номенклатура ЗЕД. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. Плата за митне оформлення товарів і транспортних засобів поза місцем розташування або поза робочим часом, встановлених для органів доходів і зборів. Декларування товарів: форми та процедури. Митна вартість та методи її визначення.

Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Інкотермс-2020». Мито як інструмент економічного регулювання. Митний тариф. Види мита. Види митних ставок.

Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Сутність та порядок нарахування митних податків (ПДВ, мита, акцизного податку) у сфері ЗЕД.

Особливості оподаткування залежно від митного режиму. Порядок відшкодування ПДВ при експорті. Проблеми бюджетної заборгованості з ДЦВ і шляхи їх вирішення. Операції, які звільняються від справляння ПДВ.

Відображення митних платежів у митній декларації. Особливості оподаткування імпорту послуг.

Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Нетарифні засоби регулювання ЗЕД, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифного регулювання.

Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення. Порівняльний аналіз ефективності застосування імпортного тарифу та імпортної квоти. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. Види та способи розподілу ліцензій. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій.

Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні кредити, експортні субсидії, імпорتنі депозити. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам. Нарахування антидемпінгового та компенсаційного мита.

Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів. Сутність політики державних закупівель.

Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Поняття валютної політики держави та її складові.

Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання. Порядок придбання і використання валюти, здійснення розрахунків в іноземній валюті. Система валютного контролю. Види валютних операцій. Обмеження щодо перевезення та пересилання валютних цінностей.

Українська міжбанківська валютна біржа та її функції. Механізм проведення торгів іноземною валютою.

Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. Форми міжнародних розрахунків: акредитив, інкасо, платіж на відкритий рахунок, авансові платежі, банківський переказ, векселі, чеки.

Способи платежу у сфері ЗЕД: готівковий платіж, авансовий платіж, платіж у кредит. Документальне оформлення банківських операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності: депозитних, розрахункових, валютообмінних та кредитних операцій.

Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД. Форми кредитування експортерів та імпортерів. Платіжні системи. Система клірингу.

Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД.

Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. Пошук та вибір партнера. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки.

Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Прямий і непрямий експорт. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки.

Умови функціонування підприємств на зовнішніх ринках. Вивчення й аналіз умов ринку. Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. Способи встановлення контактів з потенційним партнером.

Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін.

Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: сутність, функції. Особливості трансфертного ціноутворення. Ціноутворення в електронній торгівлі.

Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби.

Етапи формування контрактної ціни. Рівень ціни, базис ціни, одиниця виміру ціни. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки.

Тема 11. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування.

Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. Валюта ціни і валюта платежу. Умови перерахунку валюти ціни у валюту платежу. Гарантії на технічне обслуговування. Порядок приймання товару. Рекламациї і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини. Інші умови.

Тема 12. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

Сутність та види посередницької діяльності у ЗЕД. Види посередників у зовнішній торгівлі. Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. Агенти, представники, брокери, маклери.

Структура та зміст посередницьких угод. Угоди комісії, їх особливості. Угоди чистої комісії. Договір «делькредере». Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. Торгові агенти, агенти повірені: обов'язки, особливості, регулювання. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. Прості агенти, агенти з правом «першої руки», монопольні (ексклюзивні) агенти.

Визначення прав та винагороди посередників. Посередницькі операції на основі договорів комісії (консигнації). Становлення та розвиток торговельно-посередницької діяльності в Україні.

Тема 13. Зустрічна торгівля у зовнішньоекономічній діяльності

Сутність та форми зустрічної торгівлі. Причини існування зустрічної торгівлі. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Операції натурального обміну. Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем.

Комерційна компенсація, зустрічні закупівлі, авансові закупівлі, угоди типу «світч», угоди типу «офсет», рамочні угоди, угоди позитивної зустрічної

торгівлі, угоди щодо зворотного експорту, програми пов'язання імпорту та експорту й обов'язки, які передбачають участь інвестора в експорті товарів країни-імпортера.

Операції в рамках промислового співробітництва. Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції з давальницькою сировиною. Фактори, що впливають на розвиток зустрічної торгівлі. Державне регулювання зустрічної торгівлі в Україні.

Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємств. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. Аналіз динаміки ЗЕД підприємства. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі: оборотність оборотних коштів у зовнішньоторговельних операціях, аналіз обороту коштів у товарах, аналіз обороту коштів у розрахунках, аналіз накладних витрат при експорті та імпорті товарів.

Методологічні підходи до визначення ефективності ЗЕД підприємства. Система показників ефективності ЗЕД підприємства. Оцінка економічної ефективності. Оцінка валютної ефективності експорту й імпорту.

Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування

Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків у міжнародних розрахунках.

Методи страхування ризиків у ЗЕД. Особливості самострахування. Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Правове регулювання міжнародних перевезень, його види.

Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних.

Товарно-транспортна документація. Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 17. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

Мета і завдання створення спеціальних економічних зон. Світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон. Пільги, що надаються на території ВЕЗ. Класифікація та характеристика видів вільних економічних зон: експортно-виробничих, туристично-рекреаційних ВЕЗ, вільних портів, технопарків, технополісів і бізнес-інкубаторів.

Основні офшорні юрисдикції. Офшорні компанії. Цілі використання офшорних компаній. Основні види офшорних компаній. Співпраця офшорної та офшорної компанії. Діяльність офшорних банків.

Регулювання співпраці українських резидентів з офшорними компаніями. Законодавчі обмеження щодо співпраці з офшорами.

Структура навчальної дисципліни

2	Навчальна діяльність	Робочий час студента, год
1	2	3
<p>Знати: визначення сутності поняття «зовнішньоекономічна діяльність»; види, форми, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>Вміти: визначати роль зовнішньоекономічної діяльності у розвитку національної економіки</p>	<p style="text-align: center;">Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, зміст та завдання дисципліни Лекція № 1 План лекції</p> <p>1. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність».</p> <p>2. Місце дисципліни в системі загальноосвітніх і професійно орієнтованих дисциплін.</p> <p>3. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 1, 5, 6, 8, 14-16, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – підготовка доповіді на тему «Етапи розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України».</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 1 Питання до заняття</p> <p>1. Передумови розвитку ЗЕД.</p> <p>2. Класифікація і сутність зовнішньоекономічних категорій.</p> <p>3. Види ЗЕД та форми зовнішньоекономічних зв'язків.</p> <p>4. Роль зовнішньоекономічної діяльності у розвитку національної економіки.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: визначення сутності понять «зовнішньоекономічна політика» та «платіжний баланс»; основні методи аналізу зовнішньоекономічної діяльності</p> <p>Вміти: визначати та аналізувати основні показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні</p>	<p align="center">Тема 2. Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні</p> <p align="center">Лекція № 2</p> <p align="center">План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішньоекономічна політика держави. 2. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів. 3. Економічна сутність платіжного балансу країни. 4. Платіжний баланс України, його структура та характеристика. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 6, 15 Інтернет-ресурси: 5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – ознайомитись із основними джерелами статистичної інформації, що відображають результати зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra». 	6
	<p align="center">Практичне заняття № 2</p> <p align="center">Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні методи аналізу ЗЕД. 2. Характеристика показників розвитку зовнішньоекономічного сектору в Україні. 3. Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД в Україні. 4. Проблеми та перспективи розвитку експорту МСП в Україні. 	2

1	2	3
<p>Знати: основних суб'єктів та методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</p> <p>Вміти: характеризувати та надавати оцінку діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування та недержавних органів щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств</p>	<p align="center">Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні Лекція № 3 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика системи регулювання ЗЕД: принципи, цілі, методи. 2. Еволюція системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Національний та наднаціональний рівень регулювання ЗЕД. 3. Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання ЗЕД. 4. Характеристика органів державного регулювання ЗЕД в Україні та їх компетенції. 5. Органи місцевого самоврядування та регіональний аспект регулювання ЗЕД. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – підготовка доповіді на тему (на вибір): «Заходи підтримки вітчизняних експортерів з боку державних органів», «Досвід зарубіжних країн щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств»; підготовка таблиці з порівняльною характеристикою державних органів України відповідно до їх повноважень, місця та ролі у регулюванні зовнішньоекономічної діяльності. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra». 	6

1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 3 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оперативне регулювання ЗЕД: сутність, інструменти. 2. Характеристика діяльності недержавних організацій у сфері регулювання ЗЕД: торгово-промислових палат, фондів та валютних бірж. 3. Реєстрація суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 4. Національний та наднаціональний рівень регулювання ЗЕД. 	2
<p>Знати: сутність, принципи та особливості митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні</p> <p>Вміти: визначати основні митні документи та специфіку їх оформлення, здійснювати розрахунки митних платежів на основі даних окремих підприємств</p>	<p align="center">Тема 4. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Лекція № 4 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність митного регулювання ЗЕД. 2. Принципи митного регулювання. 3. Характеристика митних режимів. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 3, 11, 13 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Лекція № 5 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні митні документи та специфіка їх оформлення. 2. Порядок митного оформлення товарів. 3. Мито як інструмент економічного регулювання. 	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – ознайомитись із електронним ресурсом «Market Access Map». 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra». 	5

1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 4 Питання до заняття</p> <p>1. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності; поняття, структура, особливості застосування.</p> <p>2. Митна декларація: структура; порядок оформлення. Попередня митна декларація.</p> <p>3. Види митного контролю.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 5 Питання до заняття</p> <p>1. Характеристика базисних умов постачання груп «Е» та «F». Проблеми виконання покупцем зобов'язань щодо експортного очищення товарів. Характеристика базисних умов постачання групи «С».</p> <p>2. Особливості переходу ризиків та виконання зобов'язань зі страхування при застосуванні умов СІР та СІF.</p> <p>3. Характеристика базисних умов постачання групи «D».</p>	2
<p>Знати: порядок та особливості нарахування митних податків</p> <p>Вміти: розраховувати митні платежі при здійсненні підприємствами імпоротної та експортної діяльності</p>	<p align="center">Тема 5. Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності Лекція №6 План лекції</p> <p>1. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2. Сутність та порядок нарахування митних податків (ПДВ, мита, акцизного податку) у сфері ЗЕД.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 3, 11, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – опрацювання законодавчих нормативних актів, що визначають порядок нарахування митних податків.</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6

1	2	3
	<p align="center">Практичне заняття № 6 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нарахування і сплата митних податків при ввезенні товарів у режимі імпорту. 2. Відображення митних платежів у митній декларації. 3. Порядок і проблеми відшкодування ПДВ при експорті товарів. 	2
<p>Знати: сутність, класифікацію та особливості застосування нетарифних методів регулювання ЗЕД підприємств</p> <p>Вміти: визначати результати та наслідки застосування нетарифних методів регулювання ЗЕД підприємств</p>	<p align="center">Тема 6. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності Лекція № 7 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нетарифні засоби регулювання ЗЕД, їх класифікація і характеристика. 2. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. 3. Антидемпінгові заходи, нарахування антидемпінгового та компенсаційного мита. 4. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – ознайомитись із електронним ресурсом «Market Access Map». 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra». 	6
	<p align="center">Практичне заняття №7 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Використання засобів прихованого протекціонізму для регулювання зовнішньої торгівлі України. 2. Фінансові засоби нетарифного регулювання. 3. Торговельні договори та правові режими як правові засоби нетарифного регулювання ЗЕД в Україні. 4. Сертифікація імпортової продукції в Україні. 	2

1	2	3
<p>Знати: сутність, основні принципи, об'єкти, суб'єкти та інструменти валютного регулювання ЗЕД підприємств в Україні</p> <p>Вміти: визначати результати та наслідки валютного регулювання ЗЕД підприємств, обсяг валютної виручки при здійсненні експортних операцій</p>	<p align="center">Тема 7. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні Лекція № 8 План лекції</p> <p>1. Сутність, основні принципи, об'єкти, суб'єкти та інструменти валютного регулювання. 2. Поняття валютної політики держави та її складові. 3. Система валютного контролю. Види валютних операцій. 4. Українська міжбанківська валютна біржа та її функції.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	4
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – за допомогою методів стратегічного аналізу визначити фактори, які впливають на курс національної валюти, результати представити у вигляді презентації. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття № 8 Питання до заняття</p> <p>1. Порядок організації торгівлі іноземною валютою. 2. Обмеження щодо перевезення та пересилання валютних цінностей. 3. Ризики, що виникають при здійсненні валютних операцій. 4. Вплив державного регулювання на стан валютного ринку в Україні.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: сутність міжнародних розрахунків, особливості банківського обслуговування ЗЕД</p> <p>Вміти: визначити переваги використання кожної з форм міжнародних розрахунків для експортера та імпортера, розв'язувати задачі та робити відповідні висновки щодо доцільності кредитування експорту та імпорту</p>	<p align="center">Тема 8. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності</p> <p align="center">Лекція № 9</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД.</p> <p>2. Способи платежу у сфері ЗЕД.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Лекція № 10</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД.</p> <p>2. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – за визначити переваги використання кожної з форм міжнародних розрахунків для експортера та імпортера (підготувати презентацію); провести дослідження існуючих міжнародних програм фінансування МСП (підготувати презентацію).</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття № 9</p> <p align="center">Питання до заняття</p> <p>1. Форми банківських розрахунків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>2. Засоби та види платежу.</p>	2

1	2	2
	<p align="center">Практичне заняття № 10 Питання до заняття</p> <p>1. Електронні системи міжбанківських розрахунків. 2. Кредитування експорту та імпорту.</p>	2
<p>Знати: основні форми виходу підприємств на зовнішні ринки, їх особливості</p> <p>Вміти: визначати потенційні зовнішні ринки збуту для вітчизняних підприємств</p>	<p align="center">Тема 9. Форми виходу підприємств на зовнішні ринки Лекція № 11 План лекції</p> <p>1. Передумови і мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. 2. Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. 3. Прямий і непрямий експорт. 4. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки. Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – за допомогою веб-ресурсів, що містять дані офіційної статистики, визначити потенційні зовнішні ринки збуту для продукції хімічної галузі, машинобудівної галузі, легкої промисловості та агропромислового комплексу. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття № 15 Питання до заняття</p> <p>1. Дослідження міжнародних ринків: напрями, способи, етапи дослідження. 2. Умови і критерії вибору ринку збуту. Оцінка основних перспективних ринків збуту для української продукції. 3. Особливості побудови каналів збуту на зовнішніх ринках (прямий збут, збут через посередника, збут через систему посередників). 4. Інформаційна база маркетингових досліджень зовнішнього ринку.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: сутність зовнішньоторговельної ціни, її функції та класифікацію, особливості формування цінової політики підприємства при виході на зовнішні ринки</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p align="center">Тема 10. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства Лекція № 12 План лекції</p> <p>1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін. 3. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД. 4. Етапи формування контрактної ціни.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p> <p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – вирішення розрахункових задач та ситуаційних завдань. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p> <p align="center">Практичне заняття № 12 Питання до заняття</p> <p>1. Класифікація знижок з ціни та цінових надбавок. 2. Трансфертне ціноутворення: сутність, специфіка. 3. Особливості ціноутворення в електронній торгівлі.</p>	<p align="center">3 2</p> <p align="center">6</p> <p align="center">2</p>
<p>Знати: сутність, зміст, види та основні умови виконання зовнішньоекономічних контрактів</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p align="center">Тема 11. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів Лекція № 13 План лекції</p> <p>1. Зміст і характеристика основних умов зовнішньоекономічного контракту. 2. Базисні умови поставки.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	<p align="center">2</p>

	<p style="text-align: center;">Лекція № 14 План лекції</p> <p>1. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. 2. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2. Застосування рекламацій та санкцій при виконанні зовнішньоекономічного контракту. 3. Форс-мажорні обставини при виконанні зовнішньоекономічного контракту</p>	2
	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – визначити особливості проведення ділових переговорів з партнерами зі США, Італії, Бельгії, Аргентини, Іспанії, Китаю, Індії, Пакистану, Бразилії, Ірландії, Канади, В'єтнаму, Перу, ОАЕ, Єгипту (на вибір), підготувати презентацію. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	5
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 13 Питання до заняття</p> <p>1. Тактика і стратегія ведення переговорів при укладанні міжнародних договорів. Основні ризики переговорного процесу. 2. Характеристика основних положень зовнішньоекономічних договорів (контрактів).</p>	2
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття № 14 Питання до заняття</p> <p>1. Ризики, пов'язані з виконанням основних положень зовнішньоекономічних контрактів. 2. Використання Інкотермс-2020 при укладанні зовнішньоекономічних договорів.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: сутність та види торговельно-посередницької діяльності на зовнішньому ринку</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p align="center">Тема 12. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку Лекція № 15 План лекції</p> <p>1. Сутність та види посередницької діяльності у ЗЕД. 2. Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. 3. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. 4. Визначення прав та винагороди посередників.</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – скласти порівняльну таблицю, у якій зазначити переваги та недоліки залучення посередників при здійсненні експортної діяльності підприємства. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття № 15 Питання до заняття</p> <p>1. Структура та зміст посередницьких угод. 2. Посередницькі операції на основі договорів комісії (консигнації). 3. Становлення та розвиток торговельно-посередницької діяльності в Україні. 4. Укладання договорів із зовнішньоторговельними посередниками.</p>	2

1	2	3
<p>Знати: сутність та основні форми зустрічної торгівлі у ЗЕД підприємств</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p align="center">Тема 13. Зустрічна торгівля у зовнішньоекономічній діяльності Лекція № 16 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та форми зустрічної торгівлі. 2. Особливості виробничої кооперації. 3. Франчайзингу: поняття та види. 4. Сутність, переваги та недоліки операцій з давальницькою сировиною. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5-18 Інтернет-ресурси: 1-5</p> <p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – вирішення розрахункових та ситуаційних завдань. 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra». <p align="center">Практичне заняття № 16 Питання до заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Причини існування зустрічної торгівлі. 2. Фактори, що впливають на розвиток зустрічної торгівлі. 3. Державне регулювання зустрічної торгівлі в Україні. 	<p align="center">3</p> <p align="center">2</p> <p align="center">5</p> <p align="center">2</p>
<p>Знати: основні показники системи економічного аналізу ЗЕД підприємства</p> <p>Вміти: визначати ефективність ЗЕД підприємства та робити відповідні управлінські висновки</p>	<p align="center">Тема 14. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств Лекція № 17 План лекції</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний аналіз у сфері ЗЕД підприємств. 2. Аналіз динаміки ЗЕД підприємства. 3. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішній торгівлі. <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 10, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	<p align="center">2</p>

1	2	3
	<p align="center">Лекція № 18 План лекції</p> <p>1. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати. 2. Система показників ефективності ЗЕД підприємства. Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 10, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції. 2. Підготовка до практичного заняття – за допомогою PEST-аналізу оцінити вплив факторів на ефективність зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних підприємств (підготувати презентацію). 3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE. 4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	5
	<p align="center">Практичне заняття № 17 Питання до заняття</p> <p>1. Оцінка факторів, що впливають на ефективність зовнішньоторговельної діяльності підприємства. 2. Розрахунок валютної та економічної ефективності імпорту та експорту.</p>	2
	<p align="center">Практичне заняття № 18 Питання до заняття</p> <p>1. Методика аналізу ефективності зовнішньоторговельних операцій. 2. Прийняття управлінських рішень на основі результатів економічного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p>	2
<p>Знати: сутність та класифікацію ризиків ЗЕД підприємства</p> <p>Вміти: вирішувати задачі та ситуаційні завдання до теми</p>	<p align="center">Тема 15. Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування Лекція № 19 План лекції</p> <p>1. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. 2. Комерційні ризики при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 7, 9, 14 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2

1	2	3
	<p>3. Характеристика валютних ризиків у ЗЕД підприємств.</p> <p>4. Митні ризики при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності підприємства.</p>	
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – визначити ризики, які впливають на зовнішньоекономічну діяльність підприємства, що виготовляє: меблі; жіночий одяг; фруктові соки; обладнання для харчової промисловості; газовані напої; канцелярське приладдя; дитяче взуття; керамічну плитку; автомобільні шини; посуд (підготувати презентацію); визначити ризики, які впливають на розробку та впровадження експортної стратегії підприємства, використовуючи методи стратегічного аналізу (на прикладі реального підприємства), підготувати презентацію.</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	6
	<p align="center">Практичне заняття № 19</p> <p align="center">Питання до заняття</p> <p>1. Основні стратегії управління ризиками ЗЕД.</p> <p>2. Основні методи страхування ризиків ЗЕД.</p> <p>3. Специфіка страхування вантажів при здійсненні експортно-імпортних операцій.</p> <p>4. Розробка експортної стратегії підприємства в умовах ризику.</p>	2
<p>Знати: сутність та особливості організації транспортного обслуговування ЗЕД підприємства</p> <p>Вміти: визначати переваги та недоліки кожного виду транспорту при здійсненні експортно-імпортних операцій</p>	<p align="center">Тема 16. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності</p> <p align="center">Лекція № 27</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень.</p> <p>2. Організація міжнародних перевезень.</p> <p>3. Товарно-транспортна документація.</p> <p>4. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень.</p> <p>Література</p> <p>Основна: 1-7</p> <p>Додаткова: 5, 17, 18</p> <p>Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2

1	2	3
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – визначити переваги та недоліки кожного виду транспорту при здійсненні експортно-імпорتنих операцій (підготувати презентацію).</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	5
<p>Знати: сутність, класифікацію та мету створення ВЕЗ, сутність, класифікацію та особливості нормативного регулювання діяльності офшорних зон</p> <p>Вміти: аналізувати діяльність ВЕЗ та офшорних зон</p>	<p align="center">Практичне заняття № 20</p> <p align="center">Питання до заняття</p> <p>1. Значення міжнародних перевезень при здійсненні ЗЕД.</p> <p>2. Види міжнародних перевезень та їх характеристика.</p> <p>3. Особливості перевезення вантажів основними видами транспорту.</p> <p>4. Фактори, що впливають на вибір способу транспортування вантажу.</p> <p align="center">Тема 17. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон</p> <p align="center">Лекція № 21</p> <p align="center">План лекції</p> <p>1. Мета і завдання створення спеціальних економічних зон.</p> <p>2. Світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон.</p> <p>1. Регулювання співпраці українських резидентів з офшорними компаніями.</p> <p>2. Законодавчі обмеження щодо співпраці з</p> <p>Література Основна: 1-7 Додаткова: 5, 7, 18 Інтернет-ресурси: 1-5</p>	2

1	2	3
	<p align="center">Самостійна робота студентів.</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції.</p> <p>2. Підготовка до практичного заняття – використовуючи Інтернет-ресурси, проаналізувати існуючі офшорні зони та визначити найбільш привабливіші з них для іноземних інвесторів (підготувати презентацію); використовуючи Інтернет-ресурси, проаналізувати ефективність та доцільність існування вільних економічних зон на території України (на вибір), підготувати презентацію.</p> <p>3. Виконання тестових завдань у системі управління навчанням MOODLE.</p> <p>4. Проходження курсу (на вибір): «Європейська зовнішня політика: просто про складне», «Курс на експорт» на онлайн-платформі «Prometheus»; «Угода про Асоціацію Україна-ЄС», «Smart Exporter: електронні ресурси, регулювання та вимоги для експорту до ЄС», «Експорт, ринки ЄС та інтернаціоналізація бізнесу» на онлайн-платформі «EdEra».</p>	5
	<p align="center">Практичне заняття № 21</p> <p align="center">Питання до заняття</p> <p>1. Вільні економічні зони: сутність поняття та класифікація.</p> <p>2. Вільні економічні зони України.</p> <p>3. Офшорні зони й юрисдикції: сутність поняття, класифікація.</p> <p>4. Офшорні компанії: цілі використання, види, регулювання діяльності.</p>	4
ВСЬОГО:		<i>(180/6)</i>

III. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
2. Гребельник О. П. *Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 4-те вид. переробл. та доповн. Київ : Центр навч. л-ри, 2013. 452 с.*
3. Дунська, А. Р. *Зовнішньоекономічна діяльність: теорія і практика [Текст] : навч посіб. Київ : Кондор, 2013. 688 с.*
4. *Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон [Текст] : навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака. – 6-те вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 291 с.*
5. *Зовнішньоекономічні операції і контракти : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, О. Ю. Григор'єв та ін. 4-те вид., перероб. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2019. 511 с.*
6. Тюріна Н.М., Карвацка Н.С. *Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. Київ : Центр навч. л-ри, 2013. 408 с.*
7. Хрупович С.Є. *Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль, 2017. 137 с. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/22432/5/Navch_Posibnyk-ZED_2017.pdf.*

Додаткові

1. Мокій А. І. *Міжнародні організації : навч. посібник / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 280 с.*
2. Карпенко Д. В. *Звітність в зовнішньоекономічній діяльності : опорний конспект лекцій. Київ : КНТЕУ, 2017. 94 с.*
3. Нікітішин А. О., А. Є. Громова. *Митні платежі : опорний конспект лекцій. Вінниця : Видавничо-редакційний відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 71 с.*
4. Маслак О. О., В. Й. Жежуха. *Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ : Каравела, 2018. 400 с.*
5. *Міжнародна та зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / В. В. Зінченко, В. Г. Алькема, О. Б. Бурова та ін. Львів : Магнолія 2006, 2018. 465 с.*
6. Бугас В. В., Самійленко М.А. *Реалії зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних і іноземних підприємств. Ефективна економіка. 2018. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2018/52.pdf.*
7. Василенко, А. *Імпорт із офшорів: як уникнути податкових втрат. Все про бухгалтерський облік. 2018. № 83. С. 5-9.*

8. Власенко І. Шарко В., Семенюк І. Зовнішньоекономічна діяльність промислових підприємств України: адаптаційний потенціал. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С. 35-45.
9. Волошан, І. Експортні операції: найбільші проблеми при їх здійсненні та шлях до ринку. Економіст. 2017. № 10. С. 14-18.
10. Головата О. В., Голюк В.Я. Організація міжнародного проекту для підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Економіка, фінанси, право. 2018. № 5. С. 42-44.
11. Гуцул І. Митна політика та її вплив на зовнішньоекономічну діяльність. Світ фінансів. 2016. № 2. С. 67-74.
12. Данько Т. В. Еволюція наукових засад міжнародного бізнес. Проблеми економіки. 2019. № 3. С. 109-115.
13. Дем'янюк О., Кекіш І. Митні режими у стимулюванні зовнішньоекономічної діяльності України. Світ фінансів. 2016. № 2. С. 75-87.
14. Дергалюк М. О. Проблеми на шляху активізації зовнішньоекономічної діяльності підприємств в Україні. Ефективна економіка. 2019. № 12. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/12_2019/63.pdf
15. Мазур Н. А., Кушнір О.К., Семенець І.В. Місце України на зовнішніх ринках: стан і проблеми. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 35. С. 86-92.
16. Мілаш В. Законодавчі дефініції термінів "зовнішньоекономічна діяльність" і "зовнішньоекономічний договір": подальший розвиток чи поглиблення ефекту. Право України. 2019. № 8. С. 195-209.
17. Наумов М. С. Модернізація транспортної інфраструктури як чинник розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Ефективна економіка. 2018. № 3. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2018/62.pdf
18. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність : навч. посібник / [Т. О. Зінчук, О. Д. Ковальчук, Н. М. Куцмус, Т. В. Усюк, П. В. Пивовар, В. Є. Данкевич, О. А. Прокопчук, І. В. Горбачова]. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 512 с.

Інтернет-ресурси

Інтернет-адреса ресурсу	Назва ресурсу
1 https://incoterms2020.com.ua/	Офіційний сайт ІНКОТЕРМС 2020 в Україні
2 https://courses.ed-era.com	Онлайн-платформа «EdEra».
3 https://epo.org.ua/	Офіс з просування експорту
4 https://prometheus.org.ua/	Онлайн-платформа «Prometheus».
5 http://ukstat.gov.ua	Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України